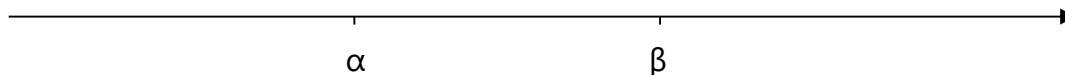

ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Όταν διατάσσουμε δύο αριθμούς α και β , συμβολίζουμε με $\alpha < \beta$ και διαβάζουμε: "ο α είναι μικρότερος του β "

Η **διάταξη των αριθμών α και β** παρουσιάζεται στον άξονα των πραγματικών αριθμών, τοποθετώντας τον μεγαλύτερο αριθμό δεξιότερα από τον μικρότερο:

Ιδιότητες για μετασχηματισμό ανισοτήτων:

1. Αν $\alpha < \beta$ και $\beta < \gamma$ τότε ισχύει και: $\alpha < \gamma$ Μεταβατική ιδιότητα

2. $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha + \gamma < \beta + \gamma$

Μπορώ να προσθέσω (ή να αφαιρέσω) τον ίδιο αριθμό και στα δύο μέλη μιας ανισότητας.

πχ Αν $3 < 7$ τότε: $3 + 4 < 7 + 4$ (πρόσθεση κατά μέλη με το 4)

ή: $3 - 5 < 7 - 5$ (αφαίρεση κατά μέλη με το 5)

3. Αν $\gamma > 0$ τότε: $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha\gamma < \beta\gamma$

Μπορώ να πολλαπλασιάσω (ή να διαιρέσω) με τον ίδιο θετικό αριθμό τα δύο μέλη μιας ανισότητας και η φορά διατηρείται.

πχ Αν $-3 < 7$ τότε: $-3 \cdot 5 < 7 \cdot 5$ (πολλαπλασιασμός κατά μέλη με το 5)

ή: $-3/4 < 7/4$ (πολλαπλασιασμός κατά μέλη με το 1/4)

4. Αν $\gamma < 0$ τότε: $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha\gamma > \beta\gamma$

Μπορώ να πολλαπλασιάσω (ή να διαιρέσω) με τον ίδιο αρνητικό αριθμό τα δύο μέλη μιας ανισότητας και η φορά αλλάζει.

πχ Αν $-3 < 7$ τότε: $(-3)(-2) > 7(-2)$ (πολλαπλασιασμός κατά μέλη με το -2)

ή: $3/(-2) > 7/(-2)$ (πολλαπλασιασμός κατά μέλη με το -1/2)

5. Αν $\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta$ τότε: $\alpha + \gamma > \beta + \delta$

Μπορώ να προσθέσω κατά μέλη ανισότητες όμοιας φοράς.

Προσοχή:

ΔΕΝ ΑΦΑΙΡΟΥΜΕ ΠΟΤΕ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΗ

πχ Αν $-3 < 7$ και $2 < 5$ τότε $-3 + 2 < 7 + 5$

(προσθέσαμε τα δύο μικρότερα μέλη και τα δύο μεγαλύτερα μέλη)

Παρατηρήσεις:

1. Μπορούμε να πολλαπλασιάσουμε ανισότητες κατά μέλη, ΜΟΝΟ αν όλα τα μέλη είναι μη-αρνητικοί αριθμοί, δηλαδή:

Αν $\alpha > \beta$, $\gamma > \delta$ και $\alpha, \beta, \gamma, \delta \geq 0$ τότε $\alpha\gamma > \beta\delta$.

2. Βάσει των παραπάνω, αν $\alpha > \beta$ και $\alpha, \beta \geq 0$ τότε και $\alpha^y > \beta^y$.

Εφαρμογές:

1. Αν $-2 < x < 3$ να φράξετε μεταξύ δύο αριθμών την ποσότητα: $\dots < 2x - 7 < \dots$

Στην επίλυση της άσκησης μας καθοδηγεί το ζητούμενο. Δουλεύουμε, βήμα-βήμα, πρώτα πολλαπλασιαστικά και μετά προσθετικά:

- Αφού γνωρίζουμε ότι $-2 < x < 3 \Rightarrow 2(-2) < 2x < 2 \cdot 3$ (πολλαπλασιάσαμε όλα τα μέλη με το 2 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $2x$)
 $\Rightarrow -4 < 2x < 6$

- Τέλος αφού δείξαμε ότι: $-4 < 2x < 6$ (προσθέσαμε σε όλα τα μέλη το -7 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $2x - 7$)
 $\Rightarrow -4 - 7 < 2x - 7 < 6 - 7$
 $\Rightarrow -11 < 2x - 7 < -1$

2. Αν $2 < x < 5$ να φράξετε μεταξύ δύο αριθμών την ποσότητα: $\dots < \mathbf{10-3x} < \dots$

- Αφού γνωρίζουμε ότι $2 < x < 5 \Rightarrow -3 \cdot 2 > -3x > -3 \cdot 5$ (Πολλαπλασιάσαμε όλα τα μέλη με το -3 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $-3x$. Κατά τον πολλαπλασιασμό με τον αρνητικό αριθμό δεν ξεχάσαμε να αλλάξουμε τη φορά της.)
 $\Rightarrow -6 > -3x > -15$
ή $-15 < -3x < -6$
- Τέλος αφού δείξαμε ότι: $-15 < -3x < -6$ (προσθέσαμε σε όλα τα μέλη το 10 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $10-3x$)
 $\Rightarrow 10-15 < 10-3x < 10-6$
 $\Rightarrow -5 < 10-3x < 4$

3. Αν $3 < x < 5$ και $-2 < y < 4$ να φράξετε μεταξύ δύο αριθμών την ποσότητα:
 $\dots < \mathbf{2x-3y-5} < \dots$

- Αφού γνωρίζουμε ότι $3 < x < 5 \Rightarrow 2 \cdot 3 < 2x < 2 \cdot 5$ (Πολλαπλασιάσαμε όλα τα μέλη με το 2 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $2x$.)
 $\Rightarrow 6 < 2x < 10$
- Αφού γνωρίζουμε ότι $-2 < y < 4 \Rightarrow -3(-2) > -3y > -3 \cdot 4$ (Πολλαπλασιάσαμε όλα τα μέλη με το -3 για να δημιουργήσουμε στο κέντρο της ανισότητας το $-3y$, δίχως να ξεχάσουμε να αλλάξουμε φορά.)
 $\Rightarrow 6 > -3y > -12$
ή $-12 < -3y < 6$
- Αφού δείξαμε ότι: $6 < 2x < 10$
και: $-12 < -3y < 6$
αθροίζοντας κατά μέλη τις δύο ανισότητες όμοιας φοράς παίρνουμε:
 $6+(-12) < 2x+(-3y) < 10+6 \Rightarrow -6-5 < 2x-3y-5 < 16-5 \Rightarrow -11 < 2x-3y-5 < 11$

Ασκήσεις:

1. Αν $-3 < y < 2$ βρείτε δύο αριθμούς μεταξύ των οποίων βρίσκεται η παράσταση :
 $... < 7 - 5y < ...$
2. Αν $-6 < x < -2$ βρείτε δύο αριθμούς μεταξύ των οποίων βρίσκεται η παράσταση:
α) $... < 2x - 3 < ...$
3. Αν $-6 < x < 3$ και $-4 < y < -1$ βρείτε δύο αριθμούς μεταξύ των οποίων
βρίσκεται η παράσταση: $... < 3y - \frac{x}{3} - 5 < ...$
4. Αν $\alpha^2 < \alpha$ και $\beta < \beta^2$ τότε:
  - (i) Να δείξετε ότι $\alpha \neq \beta$
  - (ii) Οι αριθμοί $\alpha - \beta$ και $\alpha + \beta - 1$ είναι ετερόσημοι.